

Житно Зърно

БР. 1 ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГОДИНА 1940

СЪДЪРЖАНИЕ:

	* * *	Помагай!
2.		Изъ житието на апостола Павла
Д-ръ Ел. Р. Коенъ		Новогодишни размишления
Боянъ Боевъ.		Съвременната младежъ и задачитъ на епохата.
G. Nordmann.		Изкуството като предвестникъ и тълкувателъ
		на епохата
П. М.		Елементарни астрологични комбинации.
2.		Денонощниятъ ритъмъ на ражданията и
		умиранията
Изъ нашия живогъ.		Б. Боевъ. Разговоръ съ Учителя
	* * *	Притчи и приказки
S.		Морякътъ (стихотворение).
Отзиви, вести и книгопись		
Du Maître.		Г'âme humaine

SOMMAIRE

	* * *	Aide!
G.		De la vie de l'apôtre St. Paul
D-r El. R. Cohen.		Réflexions sur l'année nouvelle
B. Boëv.		La jeunesse contemporaine et les tâches de l'époque
G. Nordmann.		L'art comme précurseur et interprète de l'époque
P. M.		Combinaisons astrologiques élémentaires
G.		Le rythme quotidien des naissances et des morts
B. Boëv.		De notre vie: Entretien avec le Maître
	* * *	Contes et paraboles.
S.		Le matelot (vers)
Echos, nouvelles et livres nouveaux.		
Du Maître		L'Ame humaine

ЖИТНО ЗЪРНО



ГОД. XIV.

БР. 1

Помагай!

Ще дамъ единъ примѣръ, за да изясня единъ законъ въ живота.

Пътували двама души на коне, зимно време, при 25 градуса подъ нулата. И двамата били проповѣдници — отивали да проповѣдватъ. По едно време видѣли единъ пѣтникъ, падналъ на пѣтя, почти премръзналъ. Единиятъ отъ проповѣдниците казалъ: „Да слѣземъ да помогнемъ на този човѣкъ“. Другиятъ отвърналъ: „Какво ще слизаме? Той надали ще оживѣе. Ако слѣземъ, и ние ще премръзнемъ“. — Азъ считамъ, че трѣбва да слѣза, отговорилъ първиятъ. — Като искашъ, слѣзъ, а пъкъ азъ ще вървя, да стигна целъта.

Проповѣдникътъ, който слѣзълъ, започналъ да търка съ снѣгъ премръзналия пѣтникъ и го съживилъ. Същевременно и той се стоплилъ. Тръгнали тогава и двамата. Не следъ много тѣ намѣрили втория проповѣдникъ въ снѣга, цѣлъ вцепененъ отъ студа. Той билъ падналъ отъ коня и премръзналъ.

Този проповѣдникъ не иска да помогне на пострадалия пѣтникъ, отъ страхъ да не загине, ала не може да избѣгне смъртъта. Първиятъ, който му помогна, спаси и него, и себе си отъ смъртъ.

Помогни на пострадалия — помагайки му, ти помагашъ и на себе си. Защото законъ е: Съ всѣка помощъ, която можешъ да дадешъ комуто и да е, ти помагашъ и на себе си.

Хората сж като скачени сждове. Водата, която минава презъ единъ отъ тия сждове, се прелива и въ другитѣ. Благото, което минава презъ единъ, минава и презъ другитѣ. Като работи човѣкъ за общото добро, това добро ще дойде и при него. Погрѣшката на хората е тази, че тѣ не искатъ да работятъ за Цѣлото. Всѣки намира, че трѣбва да работи преди всичко за себе си.

А какъ идва общото благо? Посаждашъ, да речемъ, една семка въ земята. Тази семка има всички условия да поникне, да се развие въ дърво, което следъ време ще почне да дава плодъ. Започне ли да ражда дървото, тогава и ти, който си посадилъ семката, па и другитѣ, ще се ползвате отъ неговия плодъ. Ако мислишъ, обаче, че е маловажно да посадишъ тази семка, ти никога не ще вкусишъ отъ нейния плодъ. Следователно, за да опиташъ известни блага, първомъ трѣбва да посѣешъ. Мнозина казватъ: „Каква полза да прави човѣкъ добро?“ Тѣ разглеждатъ въпроса механически. Като направишъ добро, ти ще бждешъ първиятъ, който ще вкусишъ отъ неговия плодъ.

Ще приведа още единъ примѣръ, като иллюстрация на изнесения по-горе законъ.

Въ бившата Австро-Унгария единъ голѣмъ търговецъ, богаташъ, билъ посетенъ отъ единъ беденъ човѣкъ, който му поискалъ хилядо лева на заемъ. „Услужете ми съ тия пари, казалъ той. Азъ ще ви ги върна. Може единъ день да имате нужда отъ тѣхъ“. Богаташътъ се усмихналъ, извадилъ па му далъ хилядо лева, като рекълъ, че нѣма защо да му ги връща. Минали се петнадесетъ години. Богатиятъ търговецъ съвсемъ забравилъ за тия пари. Ала станало така, че той претърпѣлъ голѣми загуби, пропадналъ и изгубилъ състоянието си. А беднякътъ, комуто билъ далъ на заемъ хилядото лева, отишълъ въ Америка и тамъ забогатѣлъ, благодарение на тия, именно, хилядо лева.

Единъ день, вече беденъ, търговецътъ получилъ писмо, придружено съ единъ чекъ отъ 15,000 долара. Писмото гласѣло: „Въ знакъ на признателностъ за даденитѣ ми нѣкога отъ Васъ хилядо лева, пращамъ Ви скромната сума отъ 15,000 долара“. Търговецътъ едва сега си спомнилъ, че преди петнадесетъ години той направилъ тази услуга. Зарадвалъ се, защото паритѣ пристигнали тъкмо на време, сега, когато ималъ такава голѣма нужда.

Ако този търговецъ не бѣ направилъ тази услуга на бедния, щѣше ли сега да получи тая сума? При това онзи, комуто той нѣкога бѣ услужилъ, му я върналъ многократно.

Отъ този примѣръ, който е впрочемъ действителна случка, става ясно, че който услужва на другитѣ, услужва сжщевременно на себе си. Тя потвърждава изтъкнатия по-горе законъ: Помагашъ ли на другитѣ, съ това помагашъ и на себе си.

При днешнитѣ условия, всички онѣзи, които иматъ будно съзнание, трѣбва да разбератъ и да приложатъ тоя законъ. Тѣ трѣбва да разбератъ, че не сж дошли на земята, за да служатъ на себе си. Защото ако човѣкъ служи само на себе си, той непременно ще умре, сир. ще изгуби всички условия за по-нататъшно растене и развитие. Ако той не може да жертвува живота си за другитѣ, не може и да се повдигне. Животътъ, който почива на великия законъ за единството, казва: Повдигни ближния си, за да те повдигне и той.

Сжщото важи и за отношението ни къмъ Бога: Възлюби Бога, за да те възлюби и Богъ. Защото само въ любовта, при която съзнавашъ, че живѣешъ за Бога и можешъ всичко да жертвувашъ за Него, Богъ ще те възлюби. Такъвъ е смисълътъ и на оня стихъ отъ евангелието на Йоана, въ който се казва: „Ако ме любите, вие ще бждете възлюбени отъ Отца, и тогава ние съ Него ще дойдемъ и ще направимъ жилище у васъ“.

Изъ житието на апостола Павла

А Савелъ съизволяваше на убиването му.
Деяния на Апостолитѣ 8 гл. 1 ст.

„Савле, Савле, защо ме гонишъ?

9 гл. 4 ст.

За личността на апостола Павла въ християнскитѣ Писания имаме малко вести. Ала макаръ и малко, тѣ се считатъ за достовѣрни.

Така, въ Послание къмъ Римляни (11 гл. 1 ст.) Павелъ заявява: „И азъ съмъ израилянинъ, отъ семето Авраамово, отъ племето Бениаминово“. Последното пояснение е конкретно — то сочи отъ кое Израе-лево колѣно води потеклото си християнскитѣ апостолъ.

На друго мѣсто (Деяния, гл. 22, 3 ст.) Павелъ говори за себе си така: „Азъ съмъ чловѣкъ Юдеинъ, роденъ въ Тарсъ Киликийски, и възпитанъ въ този градъ при нозетѣ Гамалиилози, изученъ точно въ отцепедания законъ“.

Въ гл. 23 отъ Деяния, 6 ст. е дадена още една подробностъ: „Мжже братя, азъ съмъ фарисей, синъ фарисеевъ. Сждятъ ме за надеждата въ възкресение на мъртвитѣ“.

Тая подробностъ е подчертана още веднѣжъ въ 5 ст. гл. 26 отъ Деяния: „Понеже ме знаятъ отначало (стига само да поискатъ да свидетелствуватъ), че споредъ иай-точното учение на нашата вѣра живѣхъ фарисей“.

Това сж сведенията, които имаме за ап. Павла относно неговото родно мѣсто, произходъ, обществено положение, образование. Смѣта се, че тѣ сж излѣзли отъ собствената му уста. Резюмирани, тѣ гласятъ:

Шаулъ (Саулъ, а по грѣцка транскрипция Савелъ) или Павелъ — хеленистична форма на Шаулъ — е роденъ въ Тарсъ, Киликия. Училъ се е за рабинъ въ Иерусалимъ, въ училището на Гамалиеля. Тамъ е усвоилъ, между другото, и единъ занаятъ — тъкане на килими — та като бждещъ мисионеръ, да си вади самъ хлѣба.

(Въ Деянията това е споменато: 20 гл. 33 ст.)

Като юдей — хеленистъ, той е билъ запознатъ съ тогавашната култура. А като строгъ фарисей е преследвалъ безпощадно християнитѣ до момента на неговото „обрѣщане“ по пжтя за Дамаскъ (на 33-та си година).

Какъвъ е билъ външниятъ образъ на Павла, не знаемъ. Да бѣше живѣлъ и се подвизавалъ въ наше време, сигурно щѣхме да имаме не десетки, а стотици негови ликове. И 10% отъ неговитѣ слушатели да имаха фотографски апарати, пакъ щѣха да се натрупатъ купове снимки на тоя пламененъ говоритель — въ най-различни пози.

Една косвена представа за външния видъ на Павла може да се получи отъ единъ пасажъ изъ Деянията (14 гл. 11 ст.)

Въ Листра, Павелъ, придруженъ отъ своя съратникъ Варнава, изправилъ на крака съ едно само слово одного човѣка „немощень въ нозетѣ и хромъ отъ утробата на майка си“. Народътъ — все езичници — удивенъ отъ това чудо, започналъ да вика: „Боговетѣ, уподобени на човѣци, слѣзоча при насъ“. И наричали Варнава Юпитеръ, а Павла — Меркурий, „понеже той началствуваше въ словото“.

Върването, че Юпитеръ и Меркурий слизатъ заедно на земята за съвмѣстна работа, е било твърде разпространено въ древността. То почива на астрологичната традиция, споредъ която Юпитеръ и Меркурий сж взаимно допълващи се сили, подобно допълнителнитѣ цвѣтове на свѣтлината. Понятно е тогава, дето езичниците отъ Листра, които вървали, че Юпитеръ и Меркури слизатъ дружно между земнитѣ люде. взели Варнава за Юпитеръ, а Павла за Меркури. Навърно, не само защото Павелъ е „началствувалъ въ словото“, а защото Варнава ще да е носѣлъ явно бележитѣ на Юпитеровия типъ, а у Павла ще да сж били силно изразени чертитѣ на Меркуриевия. Впрочемъ и отъ други мѣста на Писанието поличава, че Павелъ ще да е билъ не особено високъ на ръстъ, пѣргавъ, ловѣкъ, подвиженъ, не само умомъ, но и тѣломъ. А това сж все характерни признаци на Меркуриевия типъ. Разбира се, типътъ на Меркурия далечъ не ще да е изчерпвалъ сложната личностъ на апостола Павла. Но може да се предполага, че той ще да е билъ една отъ главнитѣ му съставки.

Даваме тия „гадания“ за външния видъ на Павла, не защото туй особено ни интересува въ случая, а за да допълнимъ скѣжднитѣ, прѣснати тукъ-тамъ изъ Посланията на Павла и Апостолскитѣ деяния, сведения за безспорно интересната личностъ на най-културния апостолъ.

Тази тъкмо интересна личностъ въ историята на християнството, този Саулъ или Савелъ, познатъ най-вече подъ името Павелъ, е преживѣлъ две особено важни събития, които сж изиграли сѣждбоносна роль въ живота му. Безъ съмнение, апостолътъ, въ своя деятеленъ, пѣленъ съ подвизи животъ, е преживѣлъ отпосле и други, не по-малко значителни събития, и физически и духовни*), ала дветѣ събития, за които е речъ, сж не само значителни, но и сѣждбоносни. Тѣ опредѣлятъ единъ важенъ завой въ живота на този изключителенъ човѣкъ, комуто е предстояла важна мисия въ разпространяване на Христовото учение.

На тѣзи, именно, събития искаме да се спремъ.

Първото е: убиването съ камъни на стареца Стефана, единъ отъ първитѣ проповѣдници на новото учение, а сѣщевременно и единъ отъ първитѣ мѣченици на новата вѣра.

Кой е Стефанъ? — За него се казва, че билъ единъ отъ седемтѣ мъже, „изпълнени съ мъдростъ и Духъ святъ“, които били избрани, по съвета на апостолитѣ, да пристояватъ при всѣкидневното раздаване на „потрѣбноститѣ“ въ първоначалната християнска комуна. За да изпъкне по-ясно образътъ на Стефана, ще приведа единъ откъслекъ изъ 6 гл. на Деянията, още повече, че той ни разкрива и причината за неговата мѣченическа смъртъ.

„А Стефанъ, изпълненъ съ вѣра и сила, правѣше голѣми чудеса и знамения всрѣдъ народа. И повдигнаха се нѣкои отъ съборището и препираха се съ Стефана. И не можеха да устоятъ срещу мъдростъта и духа, съ които говорѣше. Тогазъ подстрекнаха човѣци да казватъ: Чухме го да говори думи хулни противъ Мойсея и противъ Бога. И подсториха народа и старейшинитѣ и книжницитѣ, и нападнаха та го дръпнаха и докараха го въ сѣборището. И представиха лъжливи свидетели, които казваха: Този човѣкъ не престава да говори хулни думи

*) Запр. „възвисяванетоъ му до третото небе“ (Посл. къмъ Коринтяни, гл 12).

противъ това свето мѣсто и противъ Закона. Защото го чухме да казва, че този Исусъ Назорянинъ ще развали това мѣсто и ще измѣни обичаитѣ, които ни предаде Мойсей. И всички, които седѣха въ съборището, като се вгледаха въ него, видѣха лицето му като лице на ангелъ“.

А първосвещеникътъ попита: Така ли е това? А той рече: „Мжже братя и отци, слушайте!“ — — —

Препоръчвамъ на читателитѣ да прочетатъ защитната речъ на Стефана, защото е единъ хубавъ образецъ на вехтозаветно красноречие и на ораторски похватъ у старитѣ евреи. Не е важно при това, че съчинителъ на тази речъ е всъщностъ авторътъ на Деянията. Може, обаче, съ увѣреностъ да се твърди, че речъта на Стефана не се е много отличавала отъ нея, защото въ всички подобни библейски речи има нѣщо стереотипно. Тѣ започватъ изложението си едва ли не отъ Адама, или ако не отъ него, то непременно ще тръгнатъ отъ патриарха Авраама, и като преминатъ презъ по-главнитѣ събития, разказани въ Библията, ще дойдатъ най-сетне на предмета. Очевидно, този по-пълненъ или по-бѣгълъ прегледъ на библейскитѣ събития, отразяващи историята на Израилския народъ, е ималъ за целъ отъ една страна да припомни Свещеното Писание на една невежествена, неграмотна маса, която не е знайла четмо и писмо, да повдигне нейното религиозно и национално самочувствие, а отъ друга — да представи разглежданото събитие като логическа последица отъ онази низа предопредѣлени свише събития, които съставятъ историята на Израилския народъ.

Отпращамъ ония, които се интересуватъ отъ словата, що сж държали вехтозаветнитѣ „началници народни“ предъ множествата, къмъ „Неемия“ — една отъ книгитѣ на Стария Заветъ. Тя е интересна между другото и поради това, че ни дава ясна представа за начинитѣ, съ които сж си служили тогавашнитѣ водачи народни за да повдигнатъ религиозното и национално самосъзнание на своя народъ, особено въ дни на общи бедствия и националенъ упадъкъ. Характерна е въ това отношение 9 гл. отъ Неемия. Въ нея четемъ, че следъ като всички израилеви синове застанали въ продължение на една четвъртъ отъ деня, та изповѣдали своитѣ грѣхове и беззаконията на отцитѣ си, употребили друга четвъртъ отъ деня за четене на Закона. Въ сжщата глава е дадена една молитва - слово, която е напълно издържана въ споменатия погоре стилъ.

Но да оставимъ тия вехтозаветни слова и да се върнемъ отново къмъ речъта на Стефана, която е била последната негова речъ. Ще предадемъ нейния край, когато тя достига върха на своя патосъ. „Твърдоглави и съ необрѣзани сърдца и уши! Вие всѣкога се противите на Светия Духъ — както бацитѣ ви, така и вие. Кого отъ пророцитѣ не изгониха бацитѣ ви, а още и убиха ония, които предизвестиха за идването на тогози Праведника*), на когото вие сега станяхте предатели и убийци — вие, които приехте закона чрезъ служение ангелско и го не удържахте“.

Като чуватъ тия думи, силно разгнѣвени, „скърцащи съ жби отъ ядъ“, тѣ се спускатъ настървени върху Стефана, извеждатъ го извънъ града и тамъ го убиватъ съ камъни. Казва се при това, че свиде-

*) Христа

телитѣ сложили дрехитѣ си при нозетѣ на нѣкой си момѣкъ на име Савелѣ. „А Савелѣ съизволяваше на убиването му“.

При това, при голѣмото гонение, което се повдига веднага следъ убиването на Стефана противъ християнитѣ въ Иерусалимѣ, той взима дейно участие: „А Савелѣ нанасяше голѣма повреда на църквата, понеже влизаше въ всѣка къща, влачеше мъже и жени, та ги предаваше на тъмница“, както е отбелязано въ Деянията.

Въ този си гонителски бѣсъ, Павелѣ, който е билъ тогава заслѣпенъ религиозенъ фанатикъ и върлъ националистъ, отива дотамъ, че поисква отъ първосвещеника писма до синагогитѣ въ Дамаскъ, за да повдигне гонение противъ последователитѣ Христови, да ги издири и да ги докара вързани въ Иерусалимѣ.

Но тъкмо когато вехтозаветната ревностъ на Павла достига своя връхъ, и той гори отъ желание да извърши своето пѣклено дѣло, по пътя за Дамаскъ се случва съ него второто събитие, на което искамъ да спра вниманието на читателитѣ. Въ Деянията (9 гл. 3—6 ст.) туй събитие е предадено накратко така:

„И на отиване, когато приближаваше Дамаскъ, внезапно блесна около него свѣтлина отъ небето. И като падна той на земята, чу гласъ, който му говорѣше: Савле, Савле, защо ме гонишъ? А той рече: Кой си ти, Господи? И Господь му рече: Азъ съмъ Исусъ, когото ти гонишъ. Не ти е лесно да риташъ срещу остенъ. А той резтреперанъ и смаянъ рече: Господи, що искашъ да сторя? И Господь му рече: Стани и влѣзъ въ града и ще ти се каже, що трѣбва да правишъ.“ Самъ Павелѣ го разказва много по-живо въ 22 гл. отъ сжщитѣ Деяния, къмъ която отпращаме читателя.

Съвременнитѣ учени, които сж склонни въ подобенъ родъ преживявания да виждатъ все патологични явления, ще кажатъ дълбокомислено, че Павелѣ е станалъ жертва на една зрительно-слухова халюцинация. Че има халюцинации, това е фактъ. Но че всички явления отъ тоя родъ сж все халюцинации, това е голѣмъ въпросъ.

Ала както и да обясняваме това събитие, едно е важно — че то е било сѣдбоносно за този младъ, високо интелигентенъ, пълненъ съ енергия и воля за работа мъжъ. Следъ туй преживяване, въ съзнанието му настѣпва корененъ превратъ, който измѣня изъ основи цѣлия му животъ. Мощната енергия, която е текла у него, и която се е движила дотогава въ низходяща посока, изведнѣжъ рѣзко промѣня направлението си — то става възходящо.

Павелѣ е останалъ привидно сжщия: все сжщия буденъ умъ, все сжщата висока интелигентностъ, все сжщия пламененъ темпераментъ, все сжщата смѣла и непреклонна воля, все сжщата енергия, все сжщия мисионерски и организаторски духъ, все сжщата жажда да работи за едно общо дѣло. Но докато преди обръщането си при Дамаскъ той е влагалъ всичкитѣ тия сили и способности за защита на една стара, отживѣла времето си религия, която само е спѣвала развитието на човѣчеството, докато е бранилъ съ кървави срѣдства една мъртва традиция, която е обвързвала хората къмъ едно отдавна надживѣно минало, следъ „обръщането“ си, той впрѣга сжщитѣ тия сили и способности, озарени отъ една нова свѣтлина, оживени отъ единъ новъ духъ, въ служба на едно велико и свѣтло дѣло, което разкрива велики бѣднини на човѣчеството.

Следъ обръщането на Павла, и въ живота му всичко се обръща, приемайки сѣкашъ обратенъ ходъ. Докато по-преди той преследваше, гонѣше, биеше и оковаваше въ вериги привърженицитѣ на новата вѣра, сега него преследватъ, гонятъ, биятъ и оковаватъ заради службата му на новото учение. Докато по-напредъ той причиняваше страдания на своитѣ ближни заради една своя заблуда, сега нему причиняватъ страдания онѣзи, които лелѣятъ сжщата заблуда. Докато по-преди жертвуваше живота на другитѣ, сега той жертвува живота си за тѣхното повдигане.

Ала той носи всичкитѣ тия страдания съ себеотрицанието на истински апостолъ, съ високото морално съзнание, че страда за една велика, божествена кауза.

Въ лицето на апостола Павла ние имаме единъ типиченъ случай на едно често наблюдавано обръщане въ обратна посока на душевната енергия. При това обръщане човѣкъ запазва своитѣ сили и способности, своя темпераментъ, своята волева мощъ, но ги насочва въ друга посока*). Така и Павелъ, отъ ревностенъ гонителъ и рушителъ на едно дѣло, става не по-малко ревностенъ неговъ апостолъ и съзидателъ. Вълкътъ — изстребителъ на овцитѣ, се превръща въ овчарско куче — пазачъ на стадото.

Какъ става този процесъ, всжщностъ е една загадка за съвременната психология. Окултната наука, обаче, която познава видимиятъ и невидимъ човѣкъ, видимиятъ и невидимъ за хората свѣтъ, може да хвърли свѣтлина върху този въпросъ. Специално за Павловия случай тя дава едно интересно обяснение, което — знамъ — ще прозвучи странно за слуха на ония, които не сж запознати съ окултнитѣ истини.

Това обяснение ще ни разкрие и връзката между разгледанитѣ по-горе събития въ живота на Павла — убиването съ камъни на Стефана, за което Павелъ „сѣзволювалъ“, и просвѣтлението му по пѣтя за Дамаскъ. Защото, наистина, външно погледнато, между тия събития нѣма нѣкаква явна причинна връзка.

Но ако приемемъ като фактъ твърдението на окултната наука, че следъ убиването на Стефана, неговиятъ духъ се е вселилъ у Павла, и че това става при просвѣтлението му при Дамаскъ, връзката между тия две събития изведнѣжъ става ясна. Трѣбваше да умре Стефанъ тѣломъ, за да оживѣе духомъ Павелъ. Защото Стефанъ, въпрѣки своята мждростъ, въпрѣки силата на своя духъ, въпрѣки непримѣрната си вѣра и самоотверженостъ, въпрѣки голѣмитѣ си психични дарби, не е могълъ да играе самъ въ изграждането на християнството онази роля, която се е налагала отъ тогавашната историческа действителностъ. Преди всичко, той е билъ вече старъ. А най-вече, той е нѣмалъ ония дълбоки душевни връзки, които Павелъ е ималъ съ тогавашния културенъ свѣтъ. Павелъ е билъ не само младъ, енергиченъ, ревностенъ, пълненъ съ желание да работи, а е обладалъ и онази широка култура — покрай мисионерскитѣ си и организаторски дарби — която го е правѣла годенъ да стане апостолъ на езичниците. Съ други думи — да стане

*) Ето защо се твърди, че единъ лошъ човѣкъ, който е силно активенъ въ злото, като се обърне въ пѣтя на доброто, става сжщо тѣй активенъ и въ доброто. Голѣмитѣ грѣшници, когато се пробуди съзнанието имъ, чрезъ непрестанно и самоотвержено подвизаване, ставатъ голѣми светии.

апостолъ на една универсална религия, която седи надъ всѣкакви вѣрски, национални и расови ограничения.

И тогава силниятъ духъ, самоотвержената вѣра и волята за жертва на първия мъченикъ за Христовото учение, неговата ясновидска мощъ и интуиция се съединяватъ съ младата жизнена сила на Павла съ смѣлата му воля, съ будния му умъ, богатъ съ обективни знания, проникателенъ за проблемитѣ, които сж вълнували тогавашнитѣ умове, способенъ да се приспособява еднакво къмъ менталитета на свѣтски и религиозни хора. Характеренъ е неговиятъ изразъ: „Съ всички всѣкакъ, та да би нѣкакъ.“ Изразъ, който говори за единъ гъвкавъ характеръ, за единъ пластиченъ умъ, способенъ бързо да се поляризира.

Ние нѣма да се спираме повече на въпроса за тоя особенъ видъ сътрудничество на две души, което се установява чрезъ процеса на вселяването. Искахме само да изтъкнемъ, че две на пръвъ погледъ отдѣлни събития въ живота на единъ изключителенъ човѣкъ, какъвто безспорно е билъ ап. Павелъ, между които не личи явна връзка, всъщностъ сж дълбоко свързани. И че онова, което е противоречиво за насъ — защото какво по-противоречиво отъ това, да се всели духътъ на Стефана у единъ човѣкъ, който е съдействувалъ за неговото убиване — въ разумния свѣтъ се осмисля по единъ дивенъ, макаръ и непонятенъ за насъ начинъ.

2.

Д-ръ Ел. Р. Коенъ

Новогодишни размишления

Година следъ година се нижатъ тѣ. Отлитатъ въ вѣчността казватъ едни. Други казватъ — тѣ отиватъ въ забвение. И все пакъ всѣки отминаващъ день оставя своята следа — добра или лоша. Всѣки день посажда въ живота едно семе, което ще порастне въ плодно дърво или отъ него ще израстнатъ тръне и бодили. Всѣки день, всѣка година гради по нѣщо въ сградата на живота, а отъ друга страна руши. Има нѣщо сжщо съграждащо въ това, което животътъ разрушава. Мъдрецитѣ свързватъ живота съ водата. Въ природата тя разрушава, после гради. И пакъ разрушава, и пакъ гради, до безконечностъ. Така рѣкитѣ прояждатъ планинитѣ и ги изравняватъ съ низинитѣ. Разрушениятъ материалъ водитѣ наслагватъ по полетата, по езернитѣ дъна и въ моретата. Ето по този начинъ се съграждатъ нови земни пластове, които даватъ началото на нови планини, на нови обекти за разрушението... творческото разрушение. Процесътъ на съграждането и на разрушението се повтаря въ всички кѣтчета и сфери на организираната и неорганизираната природа. Той е тъй вѣченъ, разнообразенъ и чудноватъ. Размишляващъ върху него и виждашъ, че е необхватенъ. Разбирашъ го само въ нѣкой свой откъсъ, въ отдѣленъ само моментъ на съграждането или на разрушението. Виждашъ го само въ единъ даденъ мигъ на вѣчното, неспи-

ращо съграждене. Защото този даденъ мигъ е една малка гранка отъ вѣчното дърво на живота.

Така се нижатъ днитѣ, единъ следъ други, годинитѣ, една следъ друга. Тѣ отминаватъ въ своя пжть. Ние виждаме това, що тѣ ни оставятъ — за едни добро, за други лошо. И се занизватъ нови години и години... Въ тѣхъ се повтарятъ сжщитѣ нѣща. Тѣ носятъ пакъ за едни добро, за други лошо! за едни животъ, за други смъртъ. — — —

Годинитѣ, тѣзи открити отъ човѣка отсѣчки на времето, на безконечното време, тѣ всѣкога събуждатъ нови надежди, нови стремежи. Подсъзнателно става нѣщо дълбоко въ човѣка при всѣка промѣна на времето, при всѣка промѣна на единъ жизненъ цикълъ. Неволно всѣки човѣкъ, па и всѣка жива тваръ прави една — най-малко интуитивна равномѣтка на туй що е изминало, на плода, що е останалъ и на семето, що е посадилъ. И поради естествения законъ да се живѣе, всѣки посѣва едно семеице на нова надежда, на новъ стремежъ, когато новъ кржгъ отъ времето се зачертае по безкрайната ширъ на звездното пространство и на земната повърхнина.

Ето, ние виждаме пожеланията на единицитѣ, на отдѣлнитѣ хора се изказватъ по всевъзможнигѣ начини на съвременната техника — усно, писмено, по телефона, телеграфа, радиото-и пр. и пр. И всѣка година се сипятъ хиляди и хиляди, милиарди и милиарди пожелания — изразъ на надеждата, на новитѣ стремежи, за по-добро въ живота. Колко противоречиви сж тия желаня! Ако тѣ биха се сбжднали?

Година следъ година се повтарятъ пожеланията. Тѣ ставатъ еднообразни, банални, безразлични, глупави. Тѣ оставатъ кухи думи. Тѣ желаятъ добро за насъ, а за другитѣ — може и лошо. Изказватъ се пожеланията по навикъ. А животътъ си върви непрекъснато по своя пжть и носи всѣка година едному добро, другиму лошо, едному очарование, другиму разочарование. Животътъ се усмихва на малкитѣ деца наречени хора, които си правятъ забавления — все едни и сжщи, въ началото на всѣки новъ кржгъ отъ времето, отъ завъртането на небеснитѣ свѣтила. Животътъ гони своята цель въ безкрая на времето, безъ да обръща внимание на годишнитѣ изживявания на разумнитѣ жители на земята наречени човѣчество... Така минаватъ годинитѣ.

* x

Отдѣлнитѣ личности за нова година си пожелаватъ хубави нѣща и добрини. Нѣкои отъ тѣхъ се сбждватъ. Други — не. Държавни мъже, високостоящи личности пожелаватъ добри, щастливи дни на своитѣ народи, на своитѣ подведомствени. Красиви работи сж тѣ. Ала животътъ сякашъ често се надсмива надъ всички тия високостилни пожелания. Тѣ рѣдко се сбждватъ...

Хората, обаче, винаги бързатъ. Пожеланието, новитѣ копнежи, изненадното, което идва, събуждатъ въ човѣка желание да узнае изпреди, дали следващиятъ день не носи нѣщо по-хубаво, по-добро. Така се ражда гаданието. И всѣка нова година, всѣко ново нѣщо е свързано тѣсно съ гадания, съ пророкувания. Всѣки гадае и пророкува за сждбата на отдѣлни личности, за сждбинитѣ на народитѣ, на човѣчеството. Дори хора, които никакъ не върватъ на гадание и пророчество, и тѣ вършатъ това и отдаватъ ухо на тѣзи нѣща.

Естествено, гаданието и пророчеството сж нѣща вѣрни и възможни. За това, който разбира цѣлостта и безкрая на живота, за него това е една възможност отъ дълбокъ психиченъ разредъ. Това е възможност и на солидно знание. Добирането до знание за бъдещето, това е възможно и реално нѣщо за насъ. Но важно е, кой има претенции за това знание. И ето, предъ нова година забелязваме една надпрепущаница отъ претенции за право на гадание и пророчество. Кой не гадае, кой не пророкува днесъ? Може да се каже — само този, който не може да говори. Пророчествува свѣта, пророчествува и гадае всѣки за доброто на ближнитѣ си, за свое добро, за доброто на народитѣ. Едни гадаятъ, ей тъй, по стечение на събитията. Тълкуватъ и пророкуватъ. И ако случайно се сбъдне нѣщо, цѣлиятъ свѣтъ ще узнае това. За нѣкои тѣзи хора, които сж станали пророци отъ словоохотливостъ, добиватъ нѣкаква стойностъ. Други гадаятъ сждбинитѣ на човѣчеството като събиратъ цифритѣ на годината, която стѣпва въ сила. Хубаво изкуство, ала твърде разтегливо. Всѣки дава на числата значение каквото си иска и си тълкува, както му дойде. Недай Боже тогава да се случи нѣщо вѣрно! Свѣтътъ ще прогърми. Но има една жива наука за числата, за тѣхното значение, за живитѣ сили — природни и обществени свързани съ тѣхъ, ала тя е достояние за твърде малко хора по земята. Не е станала тази наука още животъ за маситѣ. Твърде рано е още. Затова по земната ширъ скита една сѣнка отъ това живо знание. Отъ тази сѣнка правятъ хората капиталъ.

По вестници, по списания излизатъ статии и съобщения на известни и неизвестни личности — ясновидци, пророци, астролози, психометри и пр., па и обикновени хора. Тѣ пишатъ ревностно всѣка година за събитията, които има да ставатъ, за благополучията или нещастията, които има да постигнатъ нѣкои страни, дадени видни личности — глави на народитѣ и т. п. Ако човѣкъ проследи внимателно, дали предсказанията ще се сбъднатъ, ще види, че рѣдко ще се случи нѣщо, което да напомни на предсказаното. Има измежду тия пророци нѣкои, които долавятъ нѣщо, ала болшинството гадаятъ нахалосъ — както казва народътъ, за този що духа. Всѣки ще си спомни, какъ въ началото на миналата година почти всички пророци и астролози по широкия свѣтъ предричаха една мирна година, въ която свѣтътъ въ лицето на своитѣ държавници щѣха да проявятъ по-голѣма любовъ и проблемитѣ на свѣта биха се разгледали съ по-голѣма хуманностъ. Какво, обаче, стана? Въ началото на годината още изчезна отъ картата Чехословакия — като Чехия и Моравия станаха германски протекторатъ, а Словакия — „свободна“ държава подъ германско влияние и сфера на интереси. Следъ това бавно, но сигурно взе да се мѣти полскиятъ въпросъ. И за изненада на мнозина, които предричаха мирна и благоразумна 1939 год., избухна една кръвожадна, стихийна война и помете толкова много ценности, създадени съ много трудъ и усилието на полския националенъ гений. Тази едномесечна война отне живота сигурно на 1—2 милиона хора, хвърли въ бедствие 30—35 милиона и нѣколко милиона тикна въ изгнание. А най-важното е, че запали една нова свѣтовна война, чийто край не се знае кжде ще бжде и кога и какъ ще дойде. Не свърши, обаче, тази предречена отъ мнозина мирна година само съ това. Преди нейния край, на единадесетия месецъ изникна една друга война — не

по-малко ожесточена — Руско-финландската война. Все въ името на справедливостта, въ името на мира и съ цель да се въдвори редъ въ страната, срѣщу която се води войната, се отварятъ тѣ. И следъ като се погълне слабата страна, въ резултатъ вмѣсто справедливостъ, редъ и миръ,* идва бедствието, страданието за дълги, дълги дни, години и поколения. Въ навечерието на 1940 година свѣтътъ е избезумялъ. Борятъ се две идеологии — тоталитарна и демократична. Фактически бори се нуждата на човѣчеството за по-добри, по-свѣтли дни, но народнитѣ маси не желаятъ кръвопролитнитѣ войни. Водачитѣ имъ, обаче, ги тикнаха въ безизходна война безъ да се допитатъ до волята на народитѣ си. Какво ще донесе това? 1940 година се очертава като година подготвяща много изненади по отношение разрастването на свѣтовната война, но има една възможностъ за умни прояви — има една възможностъ държавнитѣ глави да дойдатъ до едно мирно разрешение на въпроситѣ. Учителътъ казва, че тази 1940 година ще бжде решающа за човѣчеството — за неговия разумъ, за мирътъ и човѣчността всрѣдъ хората. Тази възможностъ е явно на лице. Ще съумѣятъ ли държавниците да я използватъ и приложатъ?

Ала думата бѣше, че полско-германската война дойде като изненада на пророцитѣ и гадателитѣ. Не че тя не можеше да се предвиди. Напротивъ, и децата сж я предугаждали. Въпросътъ е, че гадателитѣ считаха, че нѣма да дойде презъ тридесетъ и деветата година. Това е всичко!.. Гадаятъ хората, пророчествуватъ, за да внесатъ утѣха въ човѣка, да дадатъ по-голъма смѣлость на сърдцето му. Гадаятъ още и за удоволствие, за проникване въ тайнитѣ на живота. И по този начинъ тия много гадатели опорочаватъ едно здраво знание и внасятъ и поддържатъ суевѣрието въ хората. Има една здрава наука, която разкрива правилно птекитѣ на времето. Нея, обаче, малцина знаятъ. Тѣ рѣдко казватъ нѣщо отъ своето точно знание. Защото свѣтлината е само за зрѣлитѣ духовно, за тия които вече сами могатъ да се оправятъ на земята. Защото промисълътъ на Великия бди надъ земята и върху човѣшкия родъ. Защото Господарътъ на времето мисли и тика всичко къмъ добро въ птя на човѣшкото развитие. Затова изглежда сж страданията, кръвопролитията — негли човѣчеството, човѣкътъ, синътъ Божий заживѣе по Бога, по законитѣ на мъдростта и любовта. Разумниятъ посрѣща всичко съ дълбокъ миръ и свѣтлина. За него нѣма нищо страшно. Защото познава птя и промисъла Божий.

Предъ всѣка нова година хората си пожелаватъ добро, а пророчествуватъ и гадаятъ защото знаятъ, че не сж добри и че затова ще дойдатъ и злини. Би ли било необходимо да се пожелаватъ добро и да се гадае за бъдещето, ако всѣки жителъ отъ рода човѣшки на земята би далъ мѣсто на доброто въ сърдцето си и на разума въ ума си! Затова мъдрецитѣ не пожелаватъ нищо на хората, освенъ да служатъ на Бога, да изпълняватъ волята му, да сторятъ добро въ сърдцето си и да бждатъ разумни въ живота си.

Отъ що се нуждае днешното човѣчество, което се намира въ вътрешна и външна война помежду си? — Само отъ разумъ, повече разумъ и добра, благородна воля. Тогава, да използваме езика на пророцитѣ и гадателитѣ, ще дойде добро за човѣчеството и миръ на земята, желаниятъ миръ между хората и въ сърдцето на всѣки човѣкъ.

Боянъ Боевъ

Съвременната младежъ и задачитъ на епохата

Новото поколение винаги носи нѣщо ново, едно ново изявление на човѣшкия духъ. И затова децата не трѣбва да приличатъ на бацитѣ, дѣдитѣ и прадѣдитѣ си.

А това изпълва съ ужасъ старитѣ. Тѣ казватъ: „Какъ така! Нашата младежъ съвсемъ се е отклонила, излѣзла е отъ релситѣ на нашитѣ пѣтица! Какво ще стане съ народа?“

Не, нѣма защо да се плашимъ за бъдещето на едно общество, въ което младежъта трѣгва по нови пѣтица. Защо именно тя трѣгва по нови пѣтица? Защото въ нея има единъ вътрешенъ усѣтъ за новото. У нея този усѣтъ е по-развитъ и по-безпогрѣшенъ.

Въ химията има известно състояние, което се нарича „in status nascendi“. Това е състояние, когато елементитѣ сж свободни и сж най-възприемчиви къмъ новитѣ химически реакции.

Това е именно положението на младежъта. Тя има най-голѣма възприемчивостъ, понеже е още чиста, не е още вкостенена въ идеитѣ, схващанията, методитѣ на стария, обикновения животъ. А тя живѣе необикновенъ животъ, животъ пѣленъ съ устремъ и копнежъ къмъ нѣщо ново, свето и чисто!

Но за да могатъ да се разбератъ силитѣ, които работятъ въ младежъта и за да могатъ да се подпомогнатъ съ нѣженъ усѣтъ тия сили за тѣхното оформяване и възрастване, трѣбва да се знае естеството на младежкия периодъ въобще, трѣбва да се знае и новото, което дадената епоха носи съ себе си.

За новото днесъ имаме много етикети. Много нѣща, които представятъ закѣснѣли, стари, рѣждянали идеи и които правятъ напраздни усилия да се съвзематъ и да се наложатъ, се кичатъ съ етикета на новото.

Трѣбва да се разбере точно, какво е именно новото. Днесъ известни кръгове изкуствено насаждатъ у младежа съвсемъ извехтѣли, консервативни, реакционни идеи, като имъ турятъ надписа на новото. Това никакъ не може да заблуди онзи, който разбира духа на епохата и духа на новото, което иде.

Консервативното течение го е страхъ отъ устрема на младежкото движение, отъ неговия естественъ усѣтъ къмъ новото и затова гледа да го вкове, да го привърже къмъ колесницата на старитѣ, залѣзващи идеи. И за целъта се създаватъ всевъзможни организации навсѣкжде въ свѣта. Съ всевъзможни срѣдства реакционнитѣ кръгове гледатъ да пресѣчатъ крилата на тоя идеализмъ у младежа и да насочатъ енергиитѣ му къмъ такива занимания, които да го откъснатъ отъ идейния животъ.

Старо е това, което дѣли индивидитѣ, обществата, народитѣ, племената, раситѣ, а ново е, което ги обединява, което носи тенденция за сближаване, за единство, което носи духъ ни братство, духъ на служене на Великото въ свѣта, на Цѣлото!

И по младежъта можемъ да познаемъ, дали една култура слиза или се въздига, дали въ нея сж силни залѣзващитѣ или изгрѣващитѣ

тенденции. Има общества, народи, раси, които слизатъ, и други, които възлизатъ. Ако младежътъ е идеалистична въ известна сръда, то тая сръда е въ своя възходъ, а ако младежътъ изобщо е реакционна, то въ тая сръда сж въ надмощие силитѣ на залѣза.

Въ статията „Трагедията на младитѣ“ въ седмичника „Литературенъ гласъ“*) се говори, че нашата младежъ нѣма онзи идеализъмъ, който е вдъхновявалъ нашитѣ възрожденци въ предосвободителната епоха. Отъ думитѣ на автора се вижда, че той е искренъ, но той вижда повече едната страна на днешната действителность, понеже въ нея сжществуватъ две тенденции, два процеса, които вървятъ въ диаметрално противоположни посоки. Това е, както нѣкой пжтъ имаме две морски течения едно надъ друго, отъ които долното е по-студено или по-гжсто, и тѣ вървятъ въ противоположни направления.

Сега въ обществото ясно могатъ да се видятъ тия два процеса. Единиятъ отъ тѣхъ, който си отива, е още въ силата си и може да се мисли, че той ще има надмощие. А другото течение е това, което сега се събужда и може да се мисли, че то, като слабо, нѣма бждеще. Обаче, въ последното се крие бждещето, понеже то е по-жизнеспособно и е въ хармония съ посоката на развитието.

Ако изучимъ геологичнитѣ ери, ще видимъ, че въ мезозойската ера сж живѣли гигантски влечуги съ дължина 20—30—50 метра, а първитѣ бозайници, които се появиха въ триасъ и после се развиха въ юра и креда, бѣха малки, незначителни, слаби. Но понеже бѣха съ организация по-нагодена къмъ условията на живота и главно защото бѣха съ по-развита нервна система, на тѣхъ принадлежеше бждещето. И скоро тия гигантски влечуги изчезнаха отъ сцената на живота, и сега само тѣхнитѣ скелети красятъ днешнитѣ музеи.

Сжщо така и новитѣ идеи днесъ и движението за новото днесъ, макаръ и да изглеждатъ слаби, тѣмъ принадлежи бждещето.

Днесъ на всѣкъжде има младежи съ по-тѣнъкъ усѣтъ, които сж вече доловили тенденцитѣ за новото и работятъ за него. Сърдцата имъ горятъ съ свещенъ огнь, тѣ сж въодушевени отъ идеала за едно ново човѣчество, за една нова, свѣтла култура на земята, свободна отъ днешнитѣ тѣсни схващания и методи. Тѣй че, положението не е така безутѣшно, както го рисува авторътъ въ въпросната статия.

Когато се работи съ младежътъ, не трѣбва да се извършва насилие върху свободата на младежката душа, но идеализмътъ, който естествено се заражда въ младежкия периодъ и който е зовъ на Вѣчното, безсмъртното въ човѣшката душа презъ този периодъ, този идеализъмъ не трѣбва да се остави да заглъхне, но да се насърди, да се подхрани, за да се оформи и разцвѣти съ всичката си красота!

Колко е красиво, че човѣкъ презъ младежкия периодъ минава презъ една вълна на идеализъмъ, на копнежъ да работи за човѣчеството, за другитѣ, за всички, за красивото и вѣчното! Тогава небето е по-близо до земята! И това е гаранцията за бждещето на човѣчеството. Понеже човѣкъ минава презъ единъ идеалистиченъ младежки периодъ, трѣбва да се живѣе съ свѣтли надежди за бждещето на човѣчеството.

Идеалистичниятъ поривъ въ младежката душа е гласъ на Боже-

*) Вижъ отдѣла „Вести“ въ сп. „Ж. Зърно“, година XIII, кн. 9—10.

ственото, на Бога, който по-ясно се чува презъ този периодъ. Нѣма младежъ, който презъ този периодъ въ една или друга форма да не е проявилъ този идеенъ кипежъ; ако условията сж били лоши, той е ималъ поне единъ копнежъ къмъ светото и чистото въ свѣта. Но колко скоро условията на живота и неразбирането отъ срѣдата сж подкосявали крилата на този идеализъмъ!

Сега целъта е да се подхрани този идеализъмъ, да му се даде съдействие и то такова разумно съдействие, че младежътъ после презъ цѣлия си животъ да остане вѣренъ на своя идеализъмъ. Казахме, че въ младежкия периодъ човѣкъ по-ясно долавя гласа на Бога въ себе си, но защо обикновено той престава да чува своя вътрешенъ зовъ и трѣгва по сивия, обикновения пѣтъ! Защо той излиза отъ необикновения животъ и влиза въ обикновения?

Защото нѣма срѣда, която да го разбере и насърди; възпитателнитѣ методи не сж съумѣли да раздвижатъ по-дълбокитѣ сили на естеството му. И само едно голо съчувствие не е достатѣчно, но трѣбва точно да се знаятъ силитѣ, които работятъ въ младежката душа и да имъ се даде храна. Но тия, които ще подпомогнатъ това, тѣ самитѣ трѣбва да сж заквасени отъ новото.

За целъта трѣбва да се измѣни въ новъ духъ училищната програма. Чрезъ окултната наука трѣбва да се подбератъ научнитѣ факти, които говорятъ за духовния мирогледъ, и такива факти могатъ да се намѣрятъ въ изобилие. Но само окултната наука може да направи това, понеже тя изучава по-дълбокитѣ сили и закони въ природата.*) Младежътъ, додето свърши гимназията, трѣбва да се запознае съ всички тия научни факти, които говорятъ за духовното разбиране на живота, за духовнитѣ основи на битието.

После самото обучение, като почнемъ още отъ долнитѣ отдѣления, трѣбва да бжде въ близко общение съ природата, за да може у младежа да се развие усѣтъ за вътрешнитѣ по-дълбоки сили, които работятъ въ природата и да влѣзе въ общение съ тѣхъ. Това е необходимо за правилното оформяване на неговитѣ сили.

Отъ голѣма важность е въвеждането на паневритмията въ училището, като въ гимназията се въведе направо, а въ основното училище тя трѣбва да се даде нагодена къмъ възрастъта имъ.

После, въ извънучилищнитѣ младежки организации трѣбва да се влѣе единъ новъ духъ, напр. въ младежкитѣ туристически дружества, въ младежкитѣ организации при земледѣлскитѣ задруги и пр. Тѣ трѣбва да се поставятъ въ контактъ съ новитѣ идеи и трѣбва да станатъ живи огнища, дейни разсадници за изграждането на новия човѣкъ — строителъ на новото общество.

*) Вижъ въ миналитѣ годишници на спис. „Житно зърно“ статията по окултна биология.

Georg Nordmann

Искусството като предвестникъ и тълкувателъ на епохата

(Извадки изъ есета „Сигнали“)

Епохитъ и събитията иматъ своитъ тълкуватели и ясновидци. Тъ долавятъ смисъла и значението на времето по-добре отъ всѣки другъ, и думитъ имъ сж или откровения изказани съ гласа на красотата или огнени бичове, които плющатъ по снагата на пияното и слѣпо човѣчество. Тъ биватъ посрѣщани попѣкога съ разтворени обятия и съ препълнени отъ обичъ сърдца, а другъ пжтъ съ яднитъ стрели на умиращата злоба, която ги праща на ешафота.

Нашето време не е ошастливоено съ свѣтило като пророкътъ отъ Назаретъ, обаче, безъ много шумъ и съ една необикновена дълбочина, между хората работятъ едни изключителни хора — сякашъ пратеници отъ лжчезарната свѣтлина на утрешния день. Една нова идваща култура е изпратила срѣдъ хората своитъ първи предвестници, защото макаръ на пръвъ погледъ човѣчеството да тъне въ тъмната и леплива каль на материалистическия егоизъмъ, тукъ - таме по лицето на земята като свѣтли оазиси, израстватъ обществата на духовно просвѣтенитъ хора, чиято безшумна работа, най-често неразбрана, дори осмивана, е залогъ и гаранция, че нашата съвременность съ бързи крачки се движи къмъ едно ново раждане, че Лжчезарниятъ отъ Назаретъ се е родилъ въ душитъ на мнозина. Като предвестници и тълкуватели на нашата търсеца нови пжтица съвременность можемъ да считаме и ония вдъхновени хора на изкуството: поети, художници, архитекти, които съ своитъ творби и герои, тласкани въ трагичния пжтъ на противоречията, стилизуваха типа на западния човѣкъ. Това сж Гьоте съ своя Фаустъ, Шекспиръ съ своя Хамлетъ и отчасти Достоевски, макаръ че героитъ на последния носятъ отпечатъка и пресиления белсъ на единъ специаленъ славянски трагизъмъ. И Толстой не е далечъ да бжде между тия тълкуватели, но неговиятъ истински простъ и християнски човѣкъ, колкото и да е милъ и трогателенъ, е все още чуждъ на синтетичния образъ на нашето време.

Известно е, че нѣмскиятъ философъ Шпенглеръ въ своитъ опити да докаже края на западната култура, нарича западноевропейската душа фаустовска, като смѣта Фаустъ за най-характерния типъ на Запада, даденъ съ известно пророческо виждане. Фаустовското начало, германскиятъ философъ противопоставя на така наречената аполоновска душа, която е знакъ на древногръцката цивилизация. Тия, които познаватъ Шпенглеровото учение, сами ще заключатъ, доколко може да е вѣрно неговото твърдение, защото въ последно време мнозина смѣтатъ, че то подлежи на строга преценка.

По-интересенъ за насъ е типътъ на Хамлета, защото е по-универсаленъ. Собствено, хамлетовскиятъ типъ като образъ на събуждащия се новъ човѣкъ е най-разпространенъ между хората на Запада. Хамлетъ е толкова родственъ и близкъ до всѣкидневния трагизъмъ на нашия животъ, че може да се нарече дори единъ щандартенъ типъ, който ни

отразява напълно. Не е пресилено да се твърди, че всеки интелегентъ, който има вече навика да задълбава въ проблемитъ на живота, особено въ нашето по-сложно и угнетено време, е преживял нѣща, предъ които бледнѣе трагическото разкъсване на Хамлета предъ неговото „да бжда или да не бжда“. Всѣки такъвъ човѣкъ днесъ преживява страдания, чиято интензивностъ го отдалечава отъ трагедията на сцената, защото тѣ изглеждатъ наивни и нагласени предъ истинския трагизъмъ на живота. Хамлетъ се срѣща вече на всѣка стѣпка. Западната, специално славянската трагедия е по-близо до хамлетовската, отколкото до фаустовската. Хамлетъ има повече превъплощения отколкото Фаустъ, който изживява своето противоречие при една специална обстановка, върху фона на единъ алхимизъмъ, даденъ сложно символично отъ безсмъртния нѣмски поетъ.

Въ голѣмитъ противоречия, които изживяватъ и героитъ на Толстой и Достоевски, ние имаме повече хамлетовското, отколкото фаустовското начало. Нѣма съмнение, че различнитъ народи на западния свѣтъ иматъ различна нюансировка въ даването на главния герой, синтезиращъ философската концепция на автора, но неговиятъ първообразъ всѣкога лежи въ хамлетовското начало. Само севернитъ писатели като Ибсенъ, Брандесъ, Йоханесъ Боеръ и други, дадоха нѣкои по-избистрени и оригинални типове, които сжщо така сж превъплощение на Хамлета, но които се отличаватъ съ по-голѣма чистота и мистика, и чието търсене носи белега на далечния и студенъ северъ. Най-яркиятъ представителъ, който синтезира северния типъ на западната култура е Пееръ Гинтъ.

За да бжде картината по-пълна, нека да видимъ облика на тая западноевропейска душа, върху която като на разтопенъ восъкъ се отпечатва знакътъ на нашето време. Въ случая, ние можемъ успѣшно да използваме онова, което е далъ Шпенглеръ, особено нѣкои правдиви прозрения при сравняване на аполоновската душа на древността съ фаустовската на Запада. Той казва, че аполоновското начало дири красотата въ формитъ на човѣшкото тѣло или въ нѣща, които се намиратъ непосредствено до насъ. Затова изкуството на оная епоха има предимно керемидената, жълтата и червената боя — боитъ на земята и тѣлото. Примѣсването на синята и зелената боя е дѣло на фаустовския човѣкъ. Синята боя е боя на далечината и на чезнещитъ хоризонти. Тая далечина, както се изразява Шпенглеръ, придобива особено значение. Тя споредъ него се изговаря даже съ една замечтана меланхоличностъ и крие въ себе си копнежътъ по несбжднатото. И въ бѣгащитъ линии на готическия стилъ, изразенъ въ катедралитъ, той открива тоя неукротимъ стремежъ къмъ висинитъ. Тия катедрали сж сякашъ замръзнали копнежи къмъ недостигаемия просторъ на небесата. Подъ тѣхнитъ полумрачни сводове не се извършва слънчевия култъ къмъ красотата на аполоновската душа, а необозримиятъ, излѣзълъ изъ страхотнитъ дълбини копнежъ къмъ неуловимото.

Наистина, колкото отживѣли и безъ съдържание да сж за нашето време катедралитъ, когато човѣкъ посети една отъ тѣхъ въ земята на нѣкой отъ западнитъ народи и застане подъ грандиознитъ джги на готическитъ сводове, подъ които се люлеятъ трогателнитъ и закопнѣли гласове на органа, чувството, което го обладава не е само трепетъ, който откъсва отъ грубото и животинско битие, а сжщевременно и мистично вдълбочаване, което е повече тжга, отколкото възторжена радостъ.

п. м.

Елементарни астрологични комбинации

2) Планети и домове

(продължение)

Нѣкои автори — К. Брандлеръ Прахтъ, Пикаръ и др. — работятъ не само съ планетитѣ и луннитѣ вжзли, но и съ така нареченитѣ чувствителни точки въ хороскопа. Ето мнението на Синдбадъ и Д-ръ Вайсъ и по тоя въпросъ:

„Често пренебрѣгваниятъ пунктъ на щастието въ по-ново време се взима пакъ подъ внимание“.

Обикновено тоя пунктъ се получава като се прибави разстоянието между слънцето и луната въ хороскопа къмъ градуситѣ, минутитѣ и секундитѣ на асцендента.

Споредъ Синдбадъ и Д-ръ Вайсъ тоя пунктъ ще подобри или влоши работитѣ на дома, въ който се намира, споредъ неговитѣ аспекти и споредъ положението на планетата, управляваща неговия знакъ, т. е. неговия диспозиторъ. Както се знае, това положение на диспозитора се опредѣля отъ знака и дома, въ които той се намира, както и отъ аспектитѣ, които получава.

„Ако, напр., пунктътъ на щастието би билъ въ знака Телецъ, управляванъ отъ Венера, и последната — диспозиторка на пункта на щастието—се намира въ 10. домъ въ знака Скорпионъ, то би трѣбвало тая позиция на диспозиторката Венера по знакъ, домъ и аспекти да се вземе подъ съображдане при оценката на пункта на щастието“.

„Чувствителнитѣ точки не заслужаватъ споредъ нашия опитъ внимание нито отъ страна на начеващия, нито отъ напредналия“ (Синдбадъ - Д-ръ Вайсъ).

Чувствителнитѣ точки за даденъ хороскопъ се получаватъ обикновено, като се прибави къмъ асцендента на хороскопа разстоянието, на което се намиратъ въ сѣщия хороскопъ две планети, които иматъ аналогия къмъ дадено значение. Напр., разстоянието между Сатурнъ и Марсъ, прибавено къмъ асцендента, давало точката на смъртта, разстоянието между Меркурий и Луната — пункта на пжтуванията и пр.

„Ако качествата и сждбинитѣ на родения сж познати, то при голѣмия брой чувствителни точки е твърде просто за астролога, който не може да извлече нищо отъ другитѣ фактори, да каже това, което тъкмо му подхожда. Ако, обаче, трѣбва да се преценяватъ непознати лица и сждбини, то изобилието на чувствителнитѣ точки само забърква и спъва интуитивната синтеза на тълкувателя, който съ малко, но изпитани опорни точки ще отиде много по-далечъ. Хвалебствията за чувствителнитѣ точки сж често пжти само маскиране на липсата на положително астрологическо знание“ (Синдбадъ - Д-ръ Вайсъ).

Ако пунктътъ на щастието има нѣкакво значение, то би могло да се допуска, че и останалитѣ чувствителни пунктове, които се получаватъ по сѣщия принципъ, не сж лишени отъ смисълъ. Трудността идва отъ обстоятелството, че астролозитѣ не сж на чисто нито по отношение броя на чувствителнитѣ точки, нито по методитѣ за тѣхното

опредѣляне. Ясно е, че въ случая имаме една непроучена материя, съ която за сега не може да се работи, още по-малко въ единъ елементаренъ курсъ, като настоящия.

„Въ даденото по-горе изложение, дето бидоха преценѣни планетитѣ въ различнитѣ домове само споредъ тѣхното естество, не се касаше за това, да дадемъ на начеващия изчерпателни сведения върху всички възможни въздействия, които могатъ да се установятъ по-точно само като се взематъ предъ видъ положеніята на планетитѣ по знаци и аспекти. Такива данни не сж за начеващия; тѣ могатъ да бждатъ за него едва тогава отъ полза, когато той асимилира дадения тукъ материалъ; поради това ние можехме да дадемъ, естествено, само твърде общи опорни точки, съвсемъ не, обаче, една синтеза, която трѣбва да се вземе буквлно.

По-дълбокитѣ познания, съ които може да се постигне тая цель, учащиятъ се ще намѣри по-късно въ астрологичната синтеза“ (Синдбадъ - Д-ръ Вайсъ).

Сега нека се върнемъ къмъ нашия примѣръ — Сатурнъ въ хороскопа, даденъ въ бр. 7 - 8, год. XII на „Ж. Зърно“.

Трѣбва да се прецени неговото положение съгласно гореизложеното, значи, съ огледъ на домоветѣ, обаче, безъ да се държи смѣтка за другитѣ два астрологични фактора, т. е. нито за знака, въ който се намира — едно отношение, което е вече разгледано, нито за аспектитѣ, които той получава.

Въ въпросния хороскопъ Сатурнъ се намира въ 12. домъ. Но понеже значитѣ, които той владѣе — Козирогъ и Водолей — заематъ въ тоя случай 1. и 2. домъ, то трѣбва да го считаме като показалецъ на значенията и на тритѣ дома, макаръ и въ различна степенъ.

По начало, Сатурнъ би трѣбвало да се вземе тукъ като най-мѣродавенъ за дома, който заема и следъ това за домоветѣ, въ които владѣе, ако тамъ нѣма нѣкаква планета.

Въ нашия случай, обаче, въ 2. домъ се намира Марсъ (не означенъ въ фигурата), който ще бжде мѣродавенъ на първо мѣсто за значенията на тоя домъ, ето защо Сатурнъ остава като показалецъ за 12. домъ, въ който се намира, и за 1. домъ, който е заетъ отъ сатурновъ знакъ и въ който нѣма друга планета.

По изключение, понеже се касаетъ за господаря на хороскопа, въ тоя хороскопъ Сатурнъ ще бжде по-мѣродавенъ за дома, въ който владѣе, значи 1. домъ, и едва следъ това за дома, въ който се намира — 12. домъ.

Това ще каже, че Сатурнъ по своето естество и космично положение ще характеризова преди всичко личността и живота на родения — 1. домъ — и на второ мѣсто неговитѣ тайни неприятели, указани отъ 12. домъ.

Въ дадената таблица на Бейли, въ която не се държи смѣтка за знака, въ който планетата се намира, нито за аспектитѣ, които получава, значението на Сатурна въ 1. домъ се характеризова накратко така:

„Много затруднения и спънки въ живота. Само голѣмо постоянство и търпение даватъ възможностъ за издигане“.

А пъкъ за влиянието на Сатурнъ въ 12. домъ, пакъ безъ огледъ на знакъ и аспекти, тамъ четемъ следното:

„Много тайни вражди, грижи и изпитания. Самотностъ и затваряне“.

Отъ друга страна, обстоятелството, че господарьтъ на хороскопа, т. е. господарьтъ на знака, заемащъ 1. домъ — Сатурнъ, се намира въ другъ домъ — 12 — показва, че той ще свърже предмета на 1. домъ — живота на родения — съ значенията на 12. домъ — тайни вражди, грижи и изпитания, осамотяване и затваряне.

Едва, обаче, следъ като вземемъ предъ видъ космичното положение на Сатурнъ, т. е. неговото положение по знакъ и аспекти, ще можемъ да сждимъ, дали ще се смекчатъ или ще се засилятъ горнитѣ мрачни перспективи, както за бждещитѣ вражди, съ които ще има да се справя индивидътъ, така и изобщо за живота на родения, неговитѣ изпитания и осамотяване.

Съ други думи, само съ огледъ на космичното положение на показалеца ще може да се прецени, дали, напр., осамотяването ще бжде наложено отвънъ на индивида, или пъкъ той ще си го наложи самъ, дали неприятелитѣ ще увредятъ значително интереситѣ на родения, или тѣхнитѣ усилия ще останатъ безплодни, дали най-после тѣ ще бждатъ спечелени за приятели и т. н.

(Следва)

Денонощният ритъм на ражданията и умираанията

Има много явления въ живота, които поради това че стават често и въ голѣмъ брой, ни изглеждатъ безразборни, неподчинени на никаква закономерность. Да вземемъ за примѣръ ражданията и умираанията, които се случватъ въ едно населено мѣсто. На пръвъ погледъ, тѣ ни се струватъ случайни — раждатъ се и умиратъ хора по всѣко време на денонощието, еднакво, може би, презъ всички часове. Статистичнитѣ изследвания, обаче, показватъ, че това съвсемъ не е така. Оказва се, че както ражданията, така и умираанията сж подчинени на единъ денонощенъ ритъмъ. Съ други думи, има известни часове отъ денонощието, когато ражданията се случватъ въ най-голѣмъ брой, когато тѣ достигатъ единъ максимумъ. Следъ това, постепенно намалявайки се, тѣ достигатъ пакъ въ опредѣленъ интервалъ отъ денонощието единъ минимумъ, единъ най-малкъ брой, за да започнатъ пакъ постепенно да растатъ. Това, което се установява при ражданията, се установява и при умираанията. И тѣ сж подчинени на единъ денонощенъ ритъмъ, който разбира се е различенъ отъ тоя на ражданията.

Тия факти, установени отъ статистиката, все пакъ не ни изненадватъ. При тия масови явления, каквито сж ражданията и умираанията, би могла да се очаква известна закономерность. Ала има събития, които привидно се дължатъ на „слѣпа случайность“.

Такива рѣдки събития сж, да речемъ, смъртнитѣ случаи отъ конски ритникъ. Тукъ биха могли да се очакватъ по-рѣзки скокове въ цифритѣ, които показватъ броя на тоя родъ смъртни случаи за отдѣлни години. За най-голѣма изненада, обаче, и тукъ статистикитѣ показватъ едно сравнително постоянство въ цифритѣ: броятъ на смъртнитѣ случаи отъ конски ритникъ остава горе-долу еднакъвъ презъ всички години. Излиза, че сѣкашъ е опредѣлено за дадено мѣсто, колко души презъ годината ще умратъ отъ ударъ на конско копито!

Така седи въпросътъ и съ самоубийствата. И тѣ не ставатъ така безразборно и случайно, както би могло да се предполага на пръвъ погледъ. Установено е, именно, че като обществено явление, самоубийствата се отличаватъ съ свой опредѣленъ годишенъ ритъмъ, чийто максимумъ пада срѣдно презъ месецитѣ май и юни, а минимумътъ—презъ ноември и януари. При това, тѣ проявяватъ явна тенденция къмъ редуване въ течение на нѣколко дни или седмици, която не може да се обясни съ действието на социални причини (мизерията, на примѣръ).

Самоубийствата сж по-чести всрѣдъ интелектуалцитѣ, отколкото всрѣдъ другитѣ обществени слоеве. По-чести сж въ протестански, отколкото въ католишки страни, по-чести сж сжщо всрѣдъ мъжете, отколкото всрѣдъ женитѣ, по сж чести въ известни възрасти и пр.

Следъ тия кратки сведения за нѣкои явления въ живота, въ които статистиката открива известна ритмична закономерность, ще се спремъ по-специално на денонощния ритъмъ на ражданията и умираанията.

Първитѣ по-точни изследвания относно ритма на ражданията е далъ Кетле, когото наричатъ „баша на социалната статистика“. Той събралъ даннитѣ за всички раждания, 2680 на брой, регистрирани въ болницата „Св. Петъръ“ въ Брюкселъ, отъ 1811 до 1822 година. Ка-

то разпредѣлилъ денонощието на интервали отъ по 3 часа, той установилъ следнитѣ резултати дадени въ таблицата :

Часове	0—3	3—6	6—9	9—12	12—15	15—18	18—21	21—24	Сборъ
Действителенъ брой	445	353	299	315	279	295	351	343	2680
Въ процентъ отъ сръдната стойность	133	105	89	94	83	88	105	103	860

Отъ тази таблица се вижда, че максимумътъ на ражданията се пада между полунощъ и 3 часа (0—3), именно случили сж се 445 раждания или 133% отъ сръдния брой. Минимумътъ настава между пладне и 15 часа (12 — 15). Той показва 279 раждания или 83% отъ сръдния брой.

Подобни изследвания сж правени отъ Ranken, въ Единбургъ, отъ Виек въ Хамбургъ и Berlinski въ Берлинъ. Тѣ прецизиратъ донѣйде резултатитѣ на Кетле, но и тѣ почиватъ на сравнително малъкъ статистиченъ материалъ.

Съ по-обширенъ материалъ е разполагалъ Goelert при своитѣ изследвания. Той е ималъ подъ ржка 86,850 раждания, регистрирани въ кантона на Цюрихъ презъ годинитѣ 1876—84. Този материалъ, въ който има около 5½% случаи на мъртво-родени, е раздѣленъ по двучасови интервали. Ето таблицата, която дава резултатитѣ отъ издирванията на Goelert'a:

Интервали	Брой	% отъ сръдната ст.
0— 2	8771	121.0
2— 4	8302	114.6
4— 6	8410	116.3
6— 8	7801	107.8
8—10	7215	99.7
10—12	6474	89.5
12—14	6123	84.7
14—16	6324	87.5
16—18	6429	88.8
18—20	6611	91.3
20—22	7434	102.7
12—24	6952	96.1
М	86,850	1200.0

И тукъ максимумътъ се пада презъ раннитѣ утринни часове (отъ полунощъ до 6 часа). А минимумътъ съвпада точно съ този установенъ отъ Кетлѣ, сир. веднага следъ пладне (отъ 12—14 часа).

Да се обърнемъ сега къмъ денонощния ритъмъ на умира-
нията.

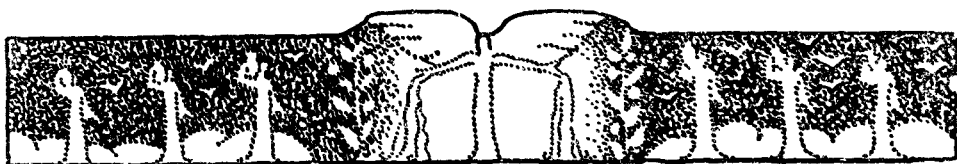
И въ този случай изглежда, че Кетлѣ е първиятъ, който се е
занималъ съ тоя въпросъ. Като разпредѣля своя материалъ, съдържа-
щъ повече отъ 5000 случаи, въ четири сектора отъ по 6 часа, той
получава следнитѣ цифри:

Часове	0—6	6—12	12—18	18—24	Сборъ
Действит. брой	1397	1321	1458	1074	5200
Въ процентъ отъ срѣдната стойность	106	101	111	81	400

Тукъ максимумътъ идва между пладне и 18 часа, ми-
нимумътъ — между 18 и 24 часа. Отношението между броя на
смъртнитѣ случаи презъ третата и последната четвъртъ отъ деноно-
щието е 1,36:1 или кръгло 4:3.

Други по-точни изследвания върху денонощния ритъмъ на уми-
ранията, при които е взета подъ внимание и причината на смъртта
(Berlinski), показватъ известни различия въ резултатитѣ, сравнени съ
тия на Кетле. Така запримѣрь, максимумътъ у Берлински се пада
между 6 часа сутр. и пладне, а минимумътъ, за всички хронични
болести, съвпада съ този на Кетле (между 18 ч. и полунощъ).

Нѣма да изнасямъ ония по-тънки изследвания, при които раз-
предѣлбата на материала става по двучасови интервали, и които взе-
матъ подъ внимание и пола, защото тѣ изискватъ познаване на стати-
стичната терминология. Наистина, тѣ разкриватъ интересни тънкости,
които навеждатъ изследователитѣ на смѣли размишления относно при-
чинитѣ на денонощния ритъмъ на ражданията и умираията, но азъ
нѣма да се спирамъ на тѣхъ. Съ настоящата статия искахъ само да
обърна вниманието на читателитѣ върху факта, че и тамъ дето ни се
струва да цари случайность, все пакъ има известна закономерность.



ИЗЪ НАШИЯ ЖИВОТЪ

Боянъ Боевъ

Разговоръ съ Учителя

Разговоритѣ съ Учителя сж тѣй разнообразни! Тѣ засѣгатъ все-странно разнитѣ области на живота. Въпроситѣ, които се засѣгатъ, сж въ зависимостъ отъ търсенията и нуждитѣ на тия, които участвуватъ въ разговора съ Учителя.

При единъ разговоръ стана въпросъ за приложение. Учителътъ каза:

— Захарѣта, за да се използва, трѣбва да се разтопи въ вода. А пъкъ ако водата е замръзнала, трѣбва да се употреби и огънь. Трѣбва да се изучаватъ законитѣ на приложението. Да очаквашъ плодъ отъ посѣтото, туй зависи отъ това, какъ ще сѣнешъ и какви условия ще дадешъ на посѣтото.

— Какъ да се гледа на материализма?

— Учението на материализма е една трета отъ цѣлата истина. Когато станатъ духовни, хората иматъ две трети отъ истината. А когато влѣзатъ въ божествения свѣтъ, иматъ три трети отъ истината. Материализмътъ се занимава съ физическия животъ, но за да се подобри той, трѣбватъ отличенъ умъ и отлично сърдце.

Материалниятъ животъ е факторъ една трета. Той не е всичкия факторъ, понеже той не е всичката действителностъ. Ако азъ гледамъ това, което е предъ мене и не виждамъ това, което е настрани и задъ мене, то следва ли, че това последното не е реално, че то не съществува? Физическиятъ свѣтъ, това е най-гъстата срѣда, въ която човѣкъ може да влѣзе. Духовниятъ свѣтъ е свѣтъ на чувствата. Мислишъ ли, — ти си въ умствения свѣтъ—една областъ отъ божествения свѣтъ. Чувствувашъ ли — ти си въ духовния свѣтъ. Работишъ ли—ти си въ физическия свѣтъ.

— Защо всичко не може да се изясни само съ физическото поле?

— Представете си, че единъ човѣкъ има само две сѣтива: за вкусъ и осезание. Какъ ще го запознаешъ съ слуха и зрението? Какъ ще му обяснишъ, че има единъ свѣтъ, който се вижда, единъ свѣтъ, който се слуша и единъ свѣтъ, който се възприема чрезъ обонянieto? За него ще бѣде непонятно това. Аналогично можемъ да кажемъ, че материализмътъ съответствува на пипането и вкуса. Духовното е аналогично на слуха и обонянieto, а пъкъ божественото съответствува на зрението.

Въ човѣка сега се образува шесто чувство. Освенъ него, въ човѣка има още други шестъ сѣтива, които ще се развиятъ въ бъдещето. Дванадесетъ сѣтива има човѣкъ.

— Описанията, които даватъ за духовния свѣтъ, вѣрни ли сж?

— Нѣкои рисуватъ духовния свѣтъ не такъвъ, какъвто е, но такъвъ, какъвто не е. Тѣ го рисуватъ като карикатура.

Сънътъ е единъ начинъ, по който човѣкъ се възпитава да влиза въ духовния свѣтъ.

— Какво е състоянието на човѣка въ време на спането?

— Въ време на съня двойникътъ на човѣка излиза внѣ отъ физическото тѣло. Преди 15 години идва при менъ единъ младъ човѣкъ, писателъ, и ми казва: Азъ мисля, че съмъ умопобърканъ. — Кое ти дава поводъ да мислишъ това? — Обѣдвамъ въ гостилницата, връщамъ се у дома си, лѣгамъ и заспивамъ. И виждамъ себе си въ стаята на леглото, и единъ ми говори: — Това си ти! — А азъ запитвамъ: — Ако това съмъ азъ, а пъкъ азъ, който гледамъ, кой съмъ? И настана въ мене едно смущение. И онзи ми каза: — Ще ти покажа. И ме приближи до онзи, който лежеше на кревата и който спѣше, и постепенно почнахъ да хлѣтвамъ въ него, и се събудихъ въ леглото.

— Казахъ му: — Това се случва рѣдко съ нѣкои, а пъкъ съ нѣкои никакъ не се случва. Искатъ да ти покажатъ, че въ тѣлото на човѣка живѣе едно друго тѣло, което излиза. Съ това искатъ да ти покажатъ, че сжествува единъ животъ извнѣ земята. И отъ тогава насетне този младъ човѣкъ се интересува да изучава тия работи. Казахъ му: — Това ни най-малко не е ненормално. Това е една опитностъ,

— Може ли човѣкъ въ будно състояние да има възприятия, които надминаватъ обикновенитѣ възприятия на човѣка?

— Ще ви дамъ единъ примѣръ: Единъ мой познатъ ми разправя: — Заспивамъ къмъ обѣдъ и виждамъ, че единъ мой приятелъ върви изъ улицитѣ и идва къмъ мене. Минава край кафене „Македония“. Виждамъ го, какъ върви. А пъкъ азъ спя, и виждамъ го, какъ идва, и се безпокоя, като дойде, дали ще стана да го посрещна. И виждамъ го, че той приближава и хлопа на вратата. Чувамъ му хлопането, но не мога да стана. И по едно време се събуждамъ. Питамъ го: — Колко време чукашъ на вратата? Онзи ми каза: — Три минути.

Казвамъ на този познатъ: — Значи за тия три минути сте преминали отъ едно по-висше състояние въ едно естествено състояние, въ което организмътъ функционира.

Та човѣкъ може да вижда и по-другъ начинъ. Това има известна аналогия съ телевизията.

Онова духовно тѣло е реално. Духовниятъ животъ е по-свободенъ, а физическиятъ е по-ограниченъ. Между дветѣ тѣла има връзка, и като се скъса тая връзка — това е смъртта.

— Какъ да почнемъ съ приложението на великитѣ природни закони и методи въ живота?

— Човѣкъ може да почне съ малки опити на приложение. Ще ви дамъ единъ примѣръ: Имаше единъ адвокатъ, който се провини и лежа 4 години въ Централния затворъ. Въ затвора той челъ Евангелието и възприелъ духовния мирогледъ. Ималъ да взема отъ мнозина. Излиза отъ затвора. Отива при единъ и го пита: — Ти готовъ ли си да да-

дешъ това, което дължишъ, безъ лихвата? — Готовъ съмъ. — И взема сумата безъ лихвата. Отива при другъ и го пита: — Ти готовъ ли си да дадешъ половината отъ това, което дължишъ, и ще се счита, че си издълженъ? — Готовъ съмъ. И взема. Отива при другъ и го пита: — Ти готовъ ли си да дадешъ една четвъртъ отъ това, което дължишъ, и ще се считашъ издълженъ? — Готовъ съмъ. — Отива при другъ и го пита: — Ти готовъ ли си да дадешъ, каква да е частъ отъ това, което дължишъ, и ще се считашъ издълженъ? — Не мога! — Тогава считай, че си издълженъ. Тръгналъ по този начинъ при всички, отъ които ималъ да взема. И ми разправи: — И нѣмахъ споръ съ никого. По-рано спорѣхъ, давахъ подъ сждъ. И влѣзе миръ въ душата ми. И тия хора ми станаха приятели. По-рано ме считаха за кождеръ, а пѣкъ сега казваха: „Измѣнилъ се е!“

Има едно правило. При приложението има една мѣрка: Щомъ ваправишъ нѣщо и имашъ миръ и радостъ въ ума и сърдцето си, тогава си постѣпилъ право.

— Какъ може човѣкъ да дойде до приемане на тия истини?

— Провѣри нѣщата, опитай ги, и това, което намѣришъ за вѣрно, приеми го и го приложи.

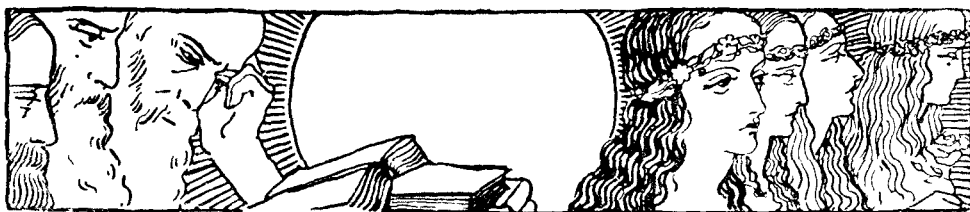
— Какво е отношението между старото и новото?

— Хората иматъ нужда отъ новото. Новото иде да подкрепи старото. Въ природата върху старото клонче израства новото клонче. И после върху това ново клонче израства друго ново. Консервативнитѣ течения не знаятъ, че върху новото ще се явятъ листата и плода.

Всички отрицателни прояви днесъ въ живота — лъжата, завистъта, убийството, грѣшниятъ животъ — показватъ, че нѣма изобилие. Хората се биятъ за една бутилка вода, но ако има единъ изобилень изворъ, щѣха ли да се биятъ? Тогава има за всички.

— Какво е положението на свѣта днесъ?

— Има едно раздрусване днесъ въ свѣта. Старитѣ методи си отиватъ. И новъ редъ на нѣщата иде! Новъ редъ иде въ Европа. При днешнитѣ механически срѣдства, ако продължаватъ до край, всички ще бждатъ победени. Нѣма да има победители. Отъ всички тия страдания, които днесъ човѣчеството минава, ще излѣзе едно възродено човѣчество, което ще трѣгне по съвсемъ нови пѣтища. Ще дойде едно велико пробуждане на съзнанието, и хората ще приложатъ новитѣ идеи!



П Р И Т Ч И И П Р И К А З К И

Овчарѣтъ и треската

Единъ младъ овчаръ, който се занимавалъ съ тайноведство, една лѣтна вечеръ минавалъ по единъ мостъ и чулъ, че нѣкои се разговарятъ подъ моста. Той се вслушалъ въ разговора и разбралъ, че две сестри—трѣски, се запитватъ една друга, какво мислятъ да правятъ. Едната запитала другата: Кжде отивашъ сега? — Отивамъ на планината, при единъ овчаръ, голѣмъ здравенакъ, да си взема малко сила отъ него, за да прекарамъ спокойно зимата. — Какъ ще направишъ това? — Ще се навъртамъ около него, когато дои овцетѣ. Щомъ сръбне първата лъжица млѣко, азъ ще влѣза въ нея и ще започна да го разтърсвамъ. Ами ти кжде отивашъ? — Азъ отивамъ при единъ кадия, богатъ и тлъстъ човѣкъ, отъ него ще си взема малко сила за зимата. Следъ това дветѣ сестри се раздѣлили, всѣка отишла по работата си.

Като чулъ този разговоръ, овчарѣтъ решилъ да вземе нѣкакви предохранителни мѣрки, да се запази отъ треската. Случило се, че по това време една отъ овцетѣ му умрѣла. Той одралъ кожата ѝ, изсушилъ я и я използвалъ като мѣхъ за наливане на млѣко. Като започналъ да дои овцетѣ, първата лъжица млѣко сипалъ въ мѣха и го завързалъ добре. Въ тази лъжица млѣко влѣзла треската и останала цѣлото лѣто въ мѣха. Всѣки день тулумътъ се тресѣлъ отъ треската. Есеньта, когато свършилъ работата си на планината, овчарѣтъ слѣзълъ съ овцетѣ си въ селото. Понеше тулумътъ му трѣбвалъ вече, той го развързалъ, изхвърлилъ треската навънъ, измилъ го добре и го напълнилъ съ сирене.

Следъ това той пакъ отишълъ на моста, да чуе, какво ще говорятъ треските. Едната треска била вече тамъ, чакала сестра си. По едно време сестрата се задала отдалечъ, но слаба, едва вървѣла. Като я видѣла, първата треска я прегърнала, зарадвала се, че я вижда, и я запитала: Сестро, какво ти се е случило? Защо си толкова мършава? — Остави се, цѣло лѣто не съмъ яла. Овчарѣтъ, въ когото се канѣхъ да влѣза, приготи единъ тулумъ и сипа въ него първата лъжица млѣко, заедно съ която и азъ влѣзохъ. Цѣло лѣто тресохъ този тулумъ, но какво можешъ да вземешъ отъ него? Той нѣма нищо. — Успокой се сестро, азъ ще те взема съ себе си. И дветѣ ще отидемъ при стария кадия, ще се поправимъ. Като отишли при кадията, едната започнала да го тресе сутринъ, другата — вечеръ, стопили го, превърнали го въ кожа и кости. Като се поправили и нѣмало вече какво да взиматъ отъ него, тѣ си заминали и го оставили свободенъ.

МОРЯКЪТЪ

Браздй ли моя малъкъ корабъ днесъ
Разпѣнено, вилнеюще море,
Ще стигне, зная, пакъ лазурни брѣгове,
Кждето мощенъ фаръ зове.

Ще стигне — блѣсва всѣки мигъ далечъ
Свѣтлинния спасителенъ сигналъ,
Стоя съ издигнати рже на борда самъ
И вѣрвамъ — бурята ще стихне!

Следъ мрака пакъ ми се усмива день,
Морето е сега като кристалъ,
Държа кормилото въ ржка и флагъ развенъ,
Че близко е желаний брѣгъ.

S.

* * *

Залива, прелива... Мнозина се питатъ:
О, кой ще прекжсне потока горещъ
На огнена лава — огромната мжка
заляла стихийно свѣта?

О, колко сърдца изтерзани се лутатъ,
О, колко опори да паднатъ клонятъ!
Изпълня се тъмна, надвиснала сждба,
Прогоненъ е нейде мирътъ.

Рушатъ се, събарятъ заблудитѣ стари,
Вѣковни кумири превръщатъ се въ прахъ.
Дълбае потока скрижалитѣ нови
Въ душитѣ съ неспиренъ замахъ.

S.



Отзиви, вестии, книгописъ

Идеитъ на Всемирното Братство въ чужбина

Между българскитъ приятели.

Така е озаглавена статията на нашия отличенъ приятель, Д-ръ Иво Хенгстеръ- председателъ на Вегетарианското д-во въ Загребъ, (печатана въ „Vegetarizam“ — 24. XII 1939 г.), който презъ лѣтото бѣше гостъ на Изгрѣва и Рилскитъ езера. Следъ като твърде духовито предава своитъ впечатления отъ пътуването си презъ Югославия, той описва София, Изгрѣва и Рила по следния начинъ:

„На българската гара Драгоманъ, която ни зарадва съ красиви цвѣта на перона, азъ усѣтихъ нѣщо топло, благо, и то все повече растѣше, колкото повече приближаваше София. Първото впечатление отъ българската столица е извънредно добро. Азъ съмъ приятно изненаданъ отъ чистия въздухъ, който за насъ вегетарианцитъ е половинъ здраве. Возя се по главнитъ и широки улици, люблювамъ се на новитъ и красиви сгради и се качвамъ съ автобуса презъ Борисовата градина на Изгрѣва. Тукъ е колонията на Всемирното Братство, кждето всички сж вегетарианци. Оттукъ се открива прекрасенъ изгледъ на гордата Витоша, а още по-далече надъ нея се издига величествения планински гигантъ Мусалла — толкова възпѣванъ въ пѣснитъ на братството. Той, съ своитъ 3000 м. височина, никакъ не отстъпва на гръцкия Олимпъ. Да оставимъ на тѣзи два колоса да се препиратъ и по-нататкъ за първенство. Ние сме въ периферията на София, на която може и Загребъ да завиди за чистия въздухъ. Тука ще спремъ предъ бѣлата сграда на Изгрѣва. Почиваме си на бѣлитъ пейки, до дълги бѣли маси. Нека погледаме уреденитъ градини и цвѣтя, дървенитъ кжщички и по-голѣми сгради, кждето последователитъ на Учителя прекарватъ своя животъ. Нека отидемъ сутринъ рано около 6 ч. на кръглата поляна, заобиколена отъ борова гора, кждето съпровождани отъ музика, се извършватъ общитъ ритмични упражнения (паневритмия) и нека се потопимъ за малко въ тайнствения свѣтъ на людетъ, които доброволно сж се отказали отъ обикновенитъ наслаждения на този свѣтъ*), за да бждатъ колкото се може по-близо до Бога и до природата. И при все това тѣзи люде отъ двата пола извършватъ своитъ всѣкидневни задължения и живѣятъ обикновения общественъ и граждански животъ, само че тѣлеснитъ имъ потребности сж минимални, а духовнитъ — максимални. Въ тѣхната колония отъ нѣколко стотинъ души, нѣма ни църква, ни джамия, и при все това сж чисти души, жадуващи за мждри беседи, хубави пѣсни и чести размишления за Бога и свѣта.

*) Пушене, пиене, месоядие и пр.

На рилския лагеръ не се събиратъ войниците на меча, но героитъ на духа, които ги води стремежътъ къмъ съвършенство. Следъ едно изкачване на 2000 м., когато забележихме палаткитъ, зашумѣха езернитъ води, засвириха тънки цигулки, запѣха братски гърла, и ние следъ още 200 м. изкачване се намѣрихме въ топлитъ обятия на пѣшитъ души. Следъ като посвикнахъ малко съ живота на височината, азъ слушахъ пѣсенъта на вѣтъра като симфониченъ концертъ на всемирната филхармония. Учителътъ ме прие любезно, мъдро ме съветва и ободри за по-нататъшна работа. Неговото благо интеллигентно лице, неговиятъ тихъ и отмѣренъ говоръ, неговата мъдра речъ и естественостъ вливаха сигурностъ и довѣрие, почитъ и любовъ и така спечелвахъ нѣкого безъ разлика. Съ личния си примѣръ въ всѣка положителна работа за доброто на братята, на България и на цѣлия свѣтъ, той върви предъ всички и всички увлича. Три пѣти седмично държи беседи на така наречения Молитвенъ връхъ, където се дочаква изгрѣва на слънцето като символъ на живота. Освенъ това, въ недѣля той говори върху въпроситъ на живота, които занимаватъ всѣки мислящъ човѣкъ, прави упражнения (ритмична гимнастика) всѣкидневно съ братята и сестритъ, носи дърва съ тѣхъ заедно, приема и прави посещения, а често се намира всрѣдъ групи отъ своитъ ученици, които разведрява съ своя хуморъ и обсипва съ сѣкровища отъ знание. На обѣдъ и вечеря обикновено има концерти. При вечерния огънь се и декламира. Ученицитъ на Учителя заематъ разни длѣжности, но повечето сж умствени работници и братята взаимно си помагатъ, отваряйки курсове по езици, устройвайки сказки, упражнения по пѣние, дишане и пр.

Учителътъ работи повече отъ 40 год. въ България, издига Христовиятъ моралъ, и проповѣдва всемирно братство и нищо не търси за своя работа освенъ Любовь.

Общата снимка на тазгодишнитъ гости отъ странство излетници на Рила се вижда тука*). А втората снимка е добра реклама на вегетарианскитъ деца. Тѣзи свежи и радостни лица ни говорятъ за природосъобразния и нравственъ, чистъ животъ, който водятъ одухотворенитъ родители. Учителътъ е авторъ на много пѣсни, съ които се услажда залружния животъ на Изгрѣва и планината, а най-много ги изпълняватъ сестритъ. Азъ бихъ желалъ и ние да използваме дивната красота на паневритмичнитъ упражнения, музиката на които е снета и на грамофонни плочи.

А когато две французойки и азъ се раздѣлихме отъ онѣзи двадесетъ братя и сестри, които дойдоха да ни изпратятъ, и когато нашиятъ бързъ влакъ трѣгна, и мене започнаха да задушаватъ сълзитъ на моята спѣтница; мисълта ми полетѣ изъ свѣта, въ който виждамъ само едно всемирно семейство, а просълзенитъ очи гледатъ спѣтницитъ, съ които сърцето се побратимява. Да, наистина, само братската любовъ между людетъ е сигурно поръчителство за общочовѣшкото щастие. Идеитъ на братството и Божествената Любовь сж близки на вегетарианеца, който въ здравитъ условия на обществения и личния животъ вижда главнитъ устои на на-

*) Въ хърв. списание има две рилски снимки: на чужденцитъ и на децата.

родното благоденствие. Духовното и тѣлесно оздравяване на личността сигурно води къмъ оздравяване на колектива. Духовно и тѣлесно здрави народи лесно ще се споразумѣятъ, защото въ тѣхната щастлива земя владѣятъ Божественитѣ начала на живота: Мждростъ, Истина и Любовь“.

Skolotajs runa („Учителѣтъ говори“ на латишки езикъ). Рига, 1939 година.

Радваме се, че тая ценна книга, която съдържа основнитѣ принципи на новитѣ идеи, е излѣзла на латишки.

Това, което е най-нуждно днесъ, е проникване на новитѣ идеи всрѣдъ широкитѣ маси, за да може да се подготви изграждането на новата велика култура, която иде. И времето, когато новиятъ животъ ще се реализира, зависи отъ степенѣта на събуждането на новото съзнание въ човѣчеството.

Вѣчниятъ изворъ, отъ Любомиръ Лулчевъ. Приказки и разкази за всички. Доставя се отъ автора, кварталъ „Изгрѣвъ“, София или отъ книгоиздателство „Братство“ — Севлиево. Цена 10 лева. Стр. 104.

На цвѣтистъ, образенъ езикъ авторътъ излага вѣчнитѣ истини, излага пжтя на човѣшката душа къмъ свѣтлитѣ върхове, къмъ извора на живота, на радостѣта, на мира, на любовѣта! Въ красиви символи сж изложени изпититѣ, търсенията, копнежитѣ, борбитѣ и постиженията на душата въ нейния вѣченъ пжтъ. Всички приказки и разкази сж проникнати отъ новитѣ идеи, които ще легнатъ въ основата на великата слънчева култура, която иде.

Книгата дава богатъ материалъ за размисълъ и потикъ за творческа работа въ живота. Препорѣчваме я на читателитѣ си.

Детски образи, отъ Теофана Савова. Одобрена отъ Министерство-то на народната просвѣта. Цена 5 лева. Стр. 32. Доставя се отъ авторката, кварталъ „Изгрѣвъ“, София, или отъ книгоиздателство „Братство“ Севлиево.

Ето една книжка, отъ която вѣе духътъ на новото. Какъ цѣлата природа оживява съ тия образи, съ които е тъй богата тя! И какъ чрезъ тия образи детето се въвежда въ вътрешния животъ на природата, и у него се събужда ново отношение къмъ нея: къмъ цвѣтя, тревички, дървета, птички, пеперуди, извори и пр.

Ето това сж новитѣ пжтища на художественото творчество. Този новъ начинъ на творчество въвежда читателя въ храма на любовѣта, свѣтлината, чистотата, радостѣта и свободата! Какъ съ тия картини детето неусѣтно се запознава съ основитѣ на великата мждростъ! Тая книга свързва детето съ любовѣта, която е разлѣна въ цѣлата природа. Тая книжка събужда у детето любовно отношение къмъ всичко живо. Пожелаваме на авторката да продължава да работи въ това направление. Тая книжка е ценна както за деца, така и за възрастни. Препорѣчваме я на читателитѣ си.

L'ÂME HUMAINE.

La vie sur la terre est sujette à de continuelles limitations. L'homme est entièrement lié par l'ordre qui existe à présent dans le monde. Toute sa nature — et son corps, et son cœur, et sa volonté — ressent cette limitation. Et les suprêmes principes immortels en l'homme sont à ce point limités dans leurs manifestations sur la terre que pour la plupart des gens ils n'existent même pas comme quelque chose de réel. Et en effet, pour le plus grand nombre il en est ainsi: le divin en eux, l'âme est à l'état somnolent, et elle ne s'éveille que de temps en temps, telle une profonde impulsion intérieure qui agit périodiquement. On pourrait dire que dans sa vie sur la terre le cœur de l'homme ne vit pas, mais qu'il se trouve en esclavage; et que pareillement son intellect ne vit pas, mais qu'il ne fait que servir.

La vie libre du cœur, de l'intellect, de l'âme et de l'esprit, voilà précisément ce qui constitue le „paradis perdu“. Parce qu'en disant paradis ou ciel, dans le sens occulte du mot, on sous-entend le monde du cœur, de l'entendement, de l'âme et de l'esprit de l'être humain, le monde recélant en soi toutes les possibilités d'un développement libre et complet de l'homme. Par conséquent, lorsqu'on parle du „ciel“, on entend ce monde de haute raison où règne la loi de l'Amour dans toute sa plénitude, dans toute sa force. Et l'Amour est le principe primordial dont tout découle. Il a existé avant que commence à exister quoi que ce soit dans le monde — il a existé avant tout ce qui est! La terre, au sens occulte du mot, est le lieu où l'Amour ne règne pas encore. Et voilà pourquoi elle est le lieu du désordre, de l'anarchie, de l'égoïsme, de divisions et d'interminables luttes. C'est dans ce sens du mot qu'elle est l'endroit de „l'athéisme.“ Parce que, en dehors de l'Amour, Dieu reste incompréhensible pour l'homme. On peut parler de Lui, on peut créer des religions et des cultes religieux en son nom, on peut discuter philosophiquement au sujet de son essence, de ses „attributs“, etc.; tout cela n'a cependant aucun sens en dehors de l'Amour.

Il n'est pas possible de connaître Dieu en dehors de l'Amour. Et le principe en l'homme, le seul qui soit à même de connaître Dieu en tant qu'Amour, en son essence cosmique, est l'âme. Ce n'est ni le cœur, ni l'intellect—ils ne peuvent avoir de Dieu que des connaissances limitées, partielles. Et lorsqu'on dit que Dieu vit en l'homme, c'est de son âme qu'il s'agit. La demeure de Dieu n'est ni le cœur humain, ni l'intelligence humaine, mais l'âme humaine.

La véritable idée qu'on se fait de Dieu est l'idée de l'Amour, qui vit dans l'âme humaine. Cette idée n'est pas „familière“ comme chez les gens religieux qui sont surtout des gens du cœur; elle n'est pas non plus abstraite comme chez les gens de l'intellect. C'est une sainte et vivante idée qui forme le noyau primitif autour duquel se meut la vie de l'âme.

Et pour que s'éveille en l'homme cette sublime vie de l'Amour, il faut avant tout que son âme s'éveille. C'est en elle précisément que se trouve le centre de cette primitive essence divine.

Quelle chose sublime est l'âme humaine pour que Dieu vive en elle! Et en vérité, elle est ce principe divin dont il est dit:

„Et Dieu fit l'homme à son image et à sa ressemblance“. L'âme de l'homme pénètre tout son corps. Elle pénètre son cœur, son intellect, mais elle est en même temps hors d'eux. Elle pénètre le Cosmos tout entier, mais elle est en même temps en dehors du Cosmos.

L'âme est au-dessus de tout ce que nous pouvons nous représenter. Il est impossible de la décrire par des paroles.

C'est de cette âme que parle le Nouvel enseignement. Cette âme sera le fondement sur lequel s'édifiera à l'avenir la culture de l'Amour. Et quoi que l'on puisse dire à présent de Dieu, de l'Amour, de la Vérité, de la Sagesse, des hauts buts de la création, du sens de la vie humaine, tout cela reste inconcevable. Il n'y a que l'âme qui comprenne la langue de cette auguste réalité parce qu'elle en fait elle-même partie.

Puisque l'âme porte en elle l'Amour Divin, elle le réalisera dans la vie tout entière de l'humanité. Elle créera la nouvelle culture qui a pour devise: „Dans le monde tout est pour le bien de tous“. C'est une petite lueur de ce que l'enseignement nous apprend sur l'âme, dans laquelle Dieu demeure.

Редакцията доставя книгѣ:

ЛИЦА И ДУШИ

(Физиогномични портрети)

отъ ГЕОРГИ РАДЕВЪ, срещу 30 лв.

„ЛЪКУВАНЕ ЧРЕЗЪ ЦВѢТНИТЪ ЛЖЧИ“

отъ А. ОСБОРНЪ-ЙИВСЪ, срещу 20 лева

Продължава се подписката за
ЧЕТИРИНАДЕСЕТАТА ГОДИШНИНА
на сп. **ЖИТНО ЗЪРНО**
която почна отъ януарий 1940 година

Абонаментътъ остава и занапредъ 80 лв.—най-малкиятъ за тоя родъ списания.

Редакцията на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“ постоянно се стреми да подобри списанието, да обогати неговото съдържание. То, обаче, разчита на подкрепата на своитѣ абонати. Нека тѣ не само на време да платятъ абонамента си, а и да запишатъ всрѣдъ своитѣ приятели и познати поне по още единъ абонатъ. Нека посѣятъ поне едно „ЖИТНО ЗЪРНО“! Това е една благородна работа, която и тѣхъ ще възнагради.

„ЖИТНО ЗЪРНО“ работи за изграждане на единъ новъ мирогледъ, отъ който ще се роди бждещата култура на братството между човѣцитѣ. Ето защо, който разпространява списанието, спомага за разпространяване свѣтлината на Новото Учение. спомага за насаждане на новото семе, което Сѣячътъ така обилно прѣска.

Всичко се изпраща на адресъ: „ЖИТНО ЗЪРНО“
Пощенска кутия № 270 — София

Суми се прашатъ чрезъ пощенска чекова смѣтка № 1597
Всѣка изпратена сума трѣбва да бжде придружавана съ писмо.

Adresse de la revue occulte: „JITNO ZERNO“
Boîte postale № 270
SOFIA (Bulgarie)

Abonnement pour l'étranger 150 Levas ou 2 Doll.
